

Motion till riksdagen 2022/23:602

av **Marléne Lund Kopparklint (M)**

Beredskap för att dricksvatten och avloppsförsörjning säkerställs i kristider

---

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att följa upp lagerhållning av nödvändiga kemikalier som används till vatten- och avloppsförsörjning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Dricksvattenförsörjning är en av våra viktigaste samhällsfunktioner och behöver skyddas. Nyheten om hur en hackare tog sig in i Floridas vattenförsörjningssystem den 5 februari 2021 och hur denne terrorist på kort tid lyckades öka halten av ett möjligt farligt ämne väckte förmodligen frågan hos många om Sverige står sig säkert mot liknande angrepp.

Coronakrisen har gett en tydlig bild av bristerna inom svensk beredskap och vi vet att hela totalförsvaret behöver stärkas. Skogsbränder och extremväder som har påverkat livsmedelsproduktionen har tidigare visat på problem och utretts. Sverige behöver stå bättre rustat inför nästa kris. För den kommer, även om vi inte vet hur den ser ut eller vilken form den kommer att ta.

Det är inte bara brist på skyddsutrustning och vissa läkemedel som vi i kristider behöver åtgärda. Tillgången på kemikalier för vattenrening och avlopp har också visat sig kunnat bli bristfällig. Sverige behöver därför öka sin självförsörjningsgrad rejält. Vi behöver ha en högre beredskap och stärka totalförsvaret så att försörjningen av vår befolkning säkras. Inte bara med sjukvårdsartiklar och skyddsmateriel utan också med livsmedel, drivmedel, medicin och kemikalier etc. Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel och nödvändigt för att bibehålla de grundläggande samhällsfunktionerna i vårt land. För att upprätthålla dricksvattenförsörjning och avloppsrening krävs, förutom tillgång till bland annat el och personal, också ett antal kemikalier som används i beredningsprocessen vid vattenverken. Vissa kemikalier måste finnas tillgängliga

kontinuerligt för att klara av produktion och leverans av ett säkert dricksvatten och hanteringen av avloppsvatten. Under normala förhållanden fungerar kemikalieförsörjningen väl, men den kan påverkas vid svåra eller långvariga störningar i nationella och internationella varuflöden med mera.

Att det finns beredskap för detta är fundamentalt. Regeringen bör överväga att upparbeta en ny typ av strategisk plan för lagerhållning på flera olika områden och bättre samsyn och samverkan mellan myndigheter och näring för att bidra till en fullgod beredskapsplan för Sverige. Den förra regeringen lade under coronakrisen genomgående skulden för sin misslyckade hantering av beredskap i kristider på landets kommuner och regioner. I denna fråga är det självklart kommunerna som ansvarar för att tillhandahålla VA-tjänster som en del av den kommunaltekniska försörjningen men livsmedelsförsörjningen inkl. dricksvatten är samhällskritisk verksamhet och efter covid-19-krisen står det helt klart hur viktigt det är att ha en dialog kring dessa frågor med ansvariga myndigheter, branschorganisationer, företag och dricksvattensektorns viktigaste aktörer i arbetet med att ta fram en beredskapsplan. Här spelar regeringen en viktig roll i fråga om att se till att detta genomförs.

I ett svar på en skriftlig fråga om beredskap av de kemikalier som behövs till vatten- och avloppsrening hänvisade dåvarande landsbygdsminister Jennie Nilsson till branschorganisationen Svenskt Vatten som menade att det för närvarande inte råder någon brist eller några leveransproblem i fråga om de kemikalier som behövs för vatten- och avloppsrening. Notera för närvarande. Statsrådet skrev också att i regeringens försvarspolitiska inriktning 2016–2020 skulle planeringen för civilt försvar återupptas. Försörjningstryggheten avseende kemikalier för dricksvattenproduktion är en betydelsefull fråga i den kommunala kontinuitetsplaneringen och i planeringen inom såväl krisberedskap som civilt försvar.

Den förra regeringen hänvisade till utredningar och inriktningar. Det bör nu följas upp av vår nya regering som behöver se till att försörjningen av dricksvatten- och avloppskemikalier är tillräcklig för beredskapsplaneringen.

Marléne Lund Kopparklint (M)